

Самъ г. Голубински на 323 стр. въ своето съчинение искрено съзнава, като говори, че той не е знакомъ съ църковните канони и за нѣкои недостѣпни за него канонически въпроси предоставява да разсѫждаватъ други, повече отъ него свѣдущи по каноническото право. Ето това самопризнание на уважаемия руски църковенъ историкъ г. Голубински оправдава изказаното отъ него погрѣшно разсѫждение за отхвѣрлянето отъ българскитѣ православни иерарси съставения противоканонически проектъ на цариградския патриархъ Григория VI, съ който се внасяше племенно различие на православните народи въ църковното управление. Църковната велика разпра помежду българскитѣ и цариградскитѣ църковни клирици, г. Голубински, не е частна, а е обща църковна разпра на вселенската православна църква противъ езическия елинизъмъ, който се е вмѣкналъ въ цариградската църква. Ако да бѣше църковната разпра частна помежду българскитѣ православни епископи и цариградскитѣ епископи, които подъ булото на църквата служатъ на политическите интереси на елинската народностъ, то негово блаженство Иерусалимския патриархъ Кирилъ, въ този великъ църковенъ споръ, нѣмаше да приеме страната на древната апостолска иллирийска църква (Рим. XV, 19 ст.), който застана като непоколебимъ стълбъ на православната вселенска църква и не подписа решенията на еленистическия цариградски съборъ въ Цариградъ въ 1872 година, който бѣше свиканъ по внушението на атинското елинско правителство, за да бѣдатъ запазени политическите интереси на елинската народностъ. Този великъ светителъ Негово Блаженство Иерусалимския патриархъ Кирилъ, като не подписа решенията на елинския съборъ въ Цариградъ презъ 1872 г., спаси честта на православната вселенска църква; за тази негова самоотвержена постѣпка Негово Блаженство Иерусалимски патриархъ Кирилъ биде сваленъ отъ елинистите отъ апостолския иерусалимски патриарши престолъ и умре въ изгнание за правдата и защитата на неприосновеността на св. църковни канони и древните църковни традиции на вселенската православна църква. Този великъ светителъ на вселенската православна църква Негово Блаженство Иерусалимски патриархъ Кирилъ напълно може да се сравни по своята решителностъ и деятелностъ въ защита на древните църковни